

Un cop de mà

Lèxic

A mesura que / A mida que

En general, la paraula *mida* té el sentit de dimensió física, mentre que la paraula *mesura* s'utilitza més en el sentit figurat de 'conjunt d'accions que hom emprèn per a una finalitat concreta'.

Així, *prendre mides* equival a 'amidar', és a dir, a establir la dimensió d'una magnitud lineal, mentre que *prendre mesures* es refereix a planificar una estratègia per arribar a un objectiu.

- ✓ Protecció Civil **prendrà les mesures** oportunes per evitar noves inundacions.
- ✓ Hem d'avisar el fuster que vingui a **prendre mides** per fer l'armari.

De manera semblant, per expressar una idea de progressió proporcionada que no té un sentit físic sinó figurat, cal fer servir la locució conjuntiva *a mesura que*.

- × El trànsit és més fluid **a mida que** ens allunyem del centre.
- ✓ El trànsit és més fluid **a mesura que** ens allunyem del centre.

Núm. 12

Gramàtica

Per què / Perquè / Per a què

Perquè, escrit junt, pot ser una conjunció causal, equivalent a *ja que*:

*Han d'explicar més bé el projecte **perquè** hi ha hagut moltes al·legacions.*

També pot ser una conjunció final, equivalent a *a fi que*:

*Ha vingut **perquè** el secretari li faci un certificat.*

Quan va precedit d'un article o un altre determinant actua com a substantiu i equival a *raó* o *causa*.

*No me n'ha explicat **el perquè***
*Hi ha **molts perquès** en aquesta qüestió.*

Per què, escrit separat, és la combinació de la preposició *per* i el pronom interrogatiu *què* i apareix en interrogatives directes i indirectes.

***Per què** no em dius la veritat? [interrogativa directa]*
*No sé **per què** no em dius la veritat. [interrogativa indirecta]*

També pot ser la combinació de la preposició *per* i el pronom relatiu *què*, equivalent a *pel qual*, *per la qual*, *pels quals*, *per les quals*:

*Aquesta és la pel·lícula **per què** s'interessaven.*

Per a què equival a *per a quina finalitat*. S'usa en interrogatives directes o indirectes que indiquen destinació o finalitat:

***Per a què** serveix treballar tant si al final no ens ho reconeixeran?*
*No sé **per a què** deu servir tot això.*

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

www.cnlvallesoriental.cat

Altres aspectes

L'article en els topònims

Hi ha molts noms de lloc que porten article; per exemple, a la nostra comarca: l'Ametlla, la Garriga, les Franqueses o la Llagosta.

Els noms de totes les comarques catalanes (excepte Osona) porten article; per exemple, el Vallès Oriental, el Maresme o la Selva.

També hi ha algun topònim que porta l'article salat (s'Agaró) i algun altre que porta article personal (Castellar de n'Hug).

Pel que fa als topònims estrangers, si tenen forma en català, funcionen com els topònims catalans (el Caire, l'Havana), i si no en tenen s'escriu l'article amb majúscula i no es contreu ni s'apostrofa (Los Angeles, La Rioja, Le Havre, El Salvador).

Tinc un germà de vacances al Caire i un altre a El Salvador.

En català, alguns noms de països porten article (el Brasil, la Xina, els EUA o el Senegal). Aquest article s'escriu en minúscula a l'interior d'un text, i actua com qualsevol altre article: es contreu amb les proposicions i s'apostrofa davant de vocal.

Anirem de la Garriga al Masnou passant per l'Ametlla.

Que diu que què

Piular / Tuitejar / Tuïtejar

Twitter (pronunciat amb vocal neutra) és la marca comercial de la xarxa social que permet enviar i llegir missatges de text breus, amb un màxim de 140 caràcters.

A partir d'aquest nom s'han format les paraules *tuit*, *tuitejar* (o *tuïtejar*) i *tuitaire*, que en català es consideren poc adequades, perquè s'han format sobre un nom propi de base no catalana.

Les formes equivalents en català són *piulet* o *piulada* ('missatge curt, amb un nombre de caràcters limitat, publicat instantàniament en un microbloc'), *piular* ('publicar una piulada') i *piulador* ('persona que publica una piulada').

Webs d'interès

[Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal](#)

Eina de consulta adreçada als municipis i a tothom que hagi de treballar amb noms de lloc, que ajuda a resoldre els dubtes més freqüents sobre els topònims, en la retolació, etc.

Aquests *Criteris* han estat elaborats per la Comissió de Toponímia de Catalunya, amb l'objectiu de preservar la riquesa cultural que la toponímia representa i endreçar-la per fer-la útil.